

— Z ozirom na današnji uvodnik prosimo čim prej od vseh onih poznanih in nepoznatih gospodarskih delavcev učiteljev, da nam pošljejo kratka poročila o svojem delu v tem pravcu. Potrebujemo nujno v statistične in dokumentarne svrhe.

— **Opozorilo.** Izvršni odbor UJU poziva vse učitelje, ki so dovršili učiteljske v šolskih letih 1913/14. in 1914/15. in so morali zaradi odsluženja kadrovskega roka k vojakom, a po odslužitvi istega niso bili zaradi vojne takoj nastavljeni za učitelje, marveč šele po končani vojni, vsled česar jim ni priznana gotovo število let, da mu takoj javijo: 1. kdaj so bili prvič nameščeni za učitelje, 2. kdaj so bili razrešeni in 3. kdaj so bili ponovno nameščeni. — Prizadeti naj takoj pošljejo poverjeništvu zadevne podatke, da jih pošlje izvršnemu odboru UJU. — **Poverjeništvu UJU — Ljubljana.**

— Za nečlane UJU, ki prihajajo in se obračajo za intervencije na poverjeništvu. Predsednikom in tajnikom okrajnih učiteljskih društev! V poslednjem času smo ugotovili, da se obračajo na poverjeništvu za razne intervencije in pojasnila tudi nečlani. Zato Vas prosimo, da nam takoj pošljete imenik neorganiziranega učiteljstva ki je na ozemlju Vašega društva, kakor so to storila nekatera društva že sama. Od organizacije naj ima le članstvo korist! — **Poverjeništvu.**

— **Kmetstvo in gospodarsko-nadaljevalne šole** dobe brezplačno posamezne številke »Sadjarja in vrtarja« za strokovno čtivo v teh šolah. Enako se pošljejo tudi šolskim upraviteljem narodnih šol. Za vsake 10 izvodov je poslani znamko za 1 Din za poštino. Naročniki naj sporoče koliko enakih števk žele za skupno čitanje. Listi se bodo pošiljali iz najstarejših in najnovejših letnikov dokler bo zaloga.

— **Prvi učiteljski zabavni večer s plesom,** ki ga priredi Učiteljski pevski zbor UJU, se bo vršil 1. februarja ob 20. uri v Ljubljani v vseh prostorih Trgovskega doma (Simon Gregorčičeva ulica). Vso prireditve ima odbor v lastni režiji in bodo v paviljonih sodelovali tovariši in tovaršice iz Ljubljane in okolice (Moste, Hrušica itd.), kar je tudi jamstvo za dobro postrežbo. Vstopnice à 10 Din si rezervirajte v Učiteljski knjigarni. Obleka promenadna.

— **Študiranje učiteljev na univerzah.** V zakonu o univerzah je določba, da se smejo učenci učiteljske z odlično ali prav dobro opravljenim izpitom zrelosti ali učiteljskim diplomskim izpitom po odločbi sveta filozofske fakultete sprejeti za redne slušatelje filozofske fakultete, toda samo za pedagoško skupino predmetov brez pravice prehoda na druge skupine in fakultete. To določilo velja zaključno s šolskim letom 1940/41. Z ozirom na to zakonsko določilo so se obračali absolutne učiteljske šole, katerih zrelostna izpričevala niso izkazovala prav dobrega uspeha po določbah, ki so bile merodajne takrat, ko so se jim izdala zrelostna izpričevala, na filozofske fakultete, da se jim dovoli inškrpcija kot rednim slušateljem. Starejša srednješolska izpričevala na srednjih šolah Dravske banovine izkazujejo namreč naslednje ocene učnega uspeha: odlično, hvalno, povoljno (dobro), zadostno, nezadostno; nezadostno je negativen red, ostali pa so pozitivni redi. Sedanja srednješolska izpričevala pa izkazujejo naslednje ocene: odlično, prav dobro, dobro, slabo, nezadostno; prvi trije redi so pozitivni, zadnja dva pa sta negativna. Pristopna oblastva so zaradi tega zaprosila ministrstvo prosvete za principijelno odločitev, ali se sme ocena »zadostno« v starejših srednješolskih izpričevalih smatrati za enakovredno z oceno »dobro« v sedanjih naših srednješolskih izpričevalih. Na to vprašanje je ministrstvo prosvete pod S. n. br. 37.320/30 odločilo: a) da se ocena »zadostno« v izpričevalih strokovnih srednjih šol kakor tudi ocena »povoljno« po starih zakonih ne morejo izenačiti z oceno »dobro« po novem zakonu; b) da v vseh drugih nejasnih primerih o vrednosti ocen odloča edino ministrstvo prosvete. — Na zadevo se še povrnemo.

— **Vsem civilnim in vojaškim upokojencem!** V izogib nepotrebnih reklamacij javlja Dravska finančna direkcija v Ljubljani civilnim in vojaškim upokojencem svojega področja, da se jim bo v smislu razpisa finančnega ministrstva z dne 24. junija 1930, broj 83.570/II. odkupnina za osebno delo za leto 1931. (kuluk) odtegnila od februarjske pokojnine. Kuluk znaša tridnevno pokojnino, to je eno desetino mesečnih pokojninskih prejemkov brez draginskih doklad.

— **»Gremo v Korotano.«** Čitanka o Korotški za mladino. Priredil Rudolf Wagner. V spomin na desetletnico plebiscita na Korotškem je izdala »Slomškova družba« v Ljubljani knjižico za mladino o Korotški. Knjižica obsega popis slovenskega dela Korotške, njen zgodovinski pregled, popis slavnih korotških Slovencev, razne Korotške pravljice in pripovedke, črtice iz življenja na Korotškem, slike o bojih za Korotško, narodne Korotške pesmi in uganke. Knjižica je za mladino zelo posrečeno sestavljena in jo bo mladina radi pestre vsebine gotovo rada čitala. Posebno je treba omeniti, da je knjižica opremljena z lepimi slikami in ilustracijami. Dobro bo knjižica služila zlasti pri pouku zemljepisa, zgodovine in narodnega jezika. Zato ne bo smela manjkati v nobeni šolski in učiteljski knjižnici. Knjižica obsega 88 strani in stane 20 Din. — Zbirko Korotških spominov priporočamo, da se jo razširi v čimvečjem številu med mladino, ker je delo zelo posrečeno in v vsakem oziru priporočila vredno.

Spominjajmo se ob vsaki priliki učiteljskih domov v Ljubljani in v Mariboru!

— Nova tiskovina. Učiteljska tiskarna je pravkar založila novo tiskovino »Tabela za izračunavanje odstotkov šolskega obiska«, na kar opozarjamo zlasti vodstva obrtnih nadaljevalnih šol. Tiskovina stane 2 Din komad.

Mladinska Matica.

— Iz uprave. Ta teden se razpošilja 4. številka »Našega roda« na vse one šole, ki so naročile in prejele tretjo številko, in sicer v istem številu kakor v decembru. Ob tej priložnosti prosimo tudi one naročnike, ki nam za tretjo številko še niso poslali svojih nazkazil, da store to nemudoma, ker se je sicer bati, da bo ta zamuda vplivala zelo kvarno na vse nadaljno naročevanje v tekočem šolskem letu. Ker imamo v zalogi še v se letošnje številke, zato sprejemamo še vedno naknadna naročila ter je s tem omogočeno tudi zamudnikom, da dobe koncem leta knjige Mladinske Maticе.

Osebnе zadeve.

— **i Napredovali so učitelji(ce):** V II./3. skupino: Naberaj Danilo, Vončina Josip, Dolinar Zdenka, Brandsteter Marjeta, Kušar Ana, Kreiner Helena z 10%, Konečnik Milena, Justin Cirila, Hrašt Natalija, Strmšek Vekoslava; v II./4. skupino: Izlakan-Rojc Olga, Perčič Angela, Majerhold Marija, Amaličtji Viktorija, Novak Ana, Marok Marija, Hauptmann Zora, Škufca Jožefa, Rus Stanislava, Škerget Karel, Škilar Josip, Zorjan Justina, Zupančič Josip, Slapšak Stanislava, Remic-Vrabič Pavla, Košmerl Vinko, Godec Alojzija, Gruden Danica, Berce Vladimir, Engelmann Vladimira, Hladnik Julija, Gostinčar Danica, Vaupot Mihaela, Jerše Danijela; v III./2. skupino: Špan Eladija.

Učiteljski pevski zbor UJU.

— **pev.** Ob priliki pevskega tečaja 1., 2. in 3. februarja nastopi zbor s par točkami na zabavnem večeru, ki se bo vršil 1. februarja v vseh prostorih Trgovskega doma. Tekom tega tedna sprejmete okrožnico, ki jo točno prečitajte in se ravnajte po njej. Točna udeležba, je vsem neobhodno potrebna! — **Odbor.**

Stanovska organizacija UJU Iz poverjeništvu UJU.

VABILO

na sejo širjega sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana, ki bo 1. februarja 1931. v risalnici državnega moškega učiteljskega v Ljubljani. Začetek ob 8. uri zjutraj.

Dnevni red:

1. Otvoritev po poverjeniku in ugotovitve sklepčnosti.
2. Poročila funkcionarjev.
 - a) tajnika,
 - b) blagajnika,
 - c) urednika.
3. Učiteljska gospodarska poslovalnica.
4. Učiteljska domova v Ljubljani in Mariboru.
5. Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic.
6. Pevski zbor UJU.
7. Banovinska šolska razstava.
8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

Opomba: Člani širjega sosveta so vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev, odnosno njih namestniki in vsi člani ožjega sosveta. Sejo smo sklicali izjemoma v Ljubljano zaradi zabavnega večera, ki ga priredi pevski zbor UJU istega dne zvečer v dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici. — Samostojne predloge pošljite poverjeništvu do 28. januarja t. l., ker se na poznejše došle ne bomo ozirali. Udrženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvu Ljubljana, dne 12. jan. 1931.

Andrej Skulj, s. r., Josip Kobal, s. r.,
poverjenik, tajnik.

Iz društev:

Vabila:

— **ORMOSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo zborovalo dne 7. februarja t. l. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI SREZ** bo zborovalo v soboto, dne 7. februarja 1931. ob 10. uri v osnovni šoli na Vidmu. Na vzporedju je med drugim hospitacija v poizkusnem razredu delovne šole (tov. Bitenca iz Leskovca) in druge aktualne stanovske zadeve. Polnoštevilne udeležbe pričakuje — **odbor.**

Poročila:

+ **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 15. decembra v Ptuj.

Situacijsko poročilo: Število učiteljstva v okraju 165, število članstva v okraju 145, število članstva udeležene na zborovanju 79, t. j. 54,48%.

Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter došlega referenta banske uprave za kmetijsko nadaljevalno šolstvo g. prof. Krošlja.

Dnevni red se spremeni v toliko, da je prva točka referat o kmetijsko-nadaljevalnem šolstvu. G. referent oriše najprej našega kmeta, ki je temeljni stebler vsake države. Svetovna gospodarska kriza je spravila državo tja, da so se jle zanimati za kmetijski stan. To zanimanje se izraža med drugim z ustanavljanjem kmetijsko-nadaljevalnih šol.

G. referent primerja to šolstvo različnih držav. V nekaterih državah je pohajanje teh šol obvezno, drugje ne. V nekaterih državah se sprejemajo učenci s 14. letom, drugje med 16 do 18 letom. Pri naš se zahteva, da je fant star 17 let.

To šolstvo naj vodi osnovnošolsko učiteljstvo. Tečajji se vrše v zimskih mesecih. Določeno je število ur za kmetijsko nadaljevalno šolstvo in za gospodinjke tečaje. Za slednje je treba večje število ur. Učni pripomočki se dobe brezplačno od banske uprave, tako tudi inventar za gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo. Učni načrti so izdelani pri banski upravi.

Ustanove to šolstvo krajevni činitelji, dovoljuje ga pa banska uprava.

O delovanju v teh tečajjih naj se piše v časopisih, tudi v dnevniku.

V Dravski banovini je to šolstvo precej razvito. Prednjačijo šole celjske in v zadnjem času tudi ptujskega okraja.

Tov. predsednik se g. referentu iskreno zahvali za temeljit in obširen referat ter otvori debato, v katero so posegali tovariši: Jančič, Jurančič, Mervič Dora, Lešnik, Rusjan, Jančič Alojzija, Majer, Škodlar in Šestan, ki poudarja, da se učiteljstvu nudi zopet novo torišče, kjer lahko vzgaja zavednega Jugoslovana.

Tov. predsednik nato pozdravi šest tovarišic, ki so nanovo pristopile društvu, ter poda situacijsko poročilo. Govori najprej o seji izvršnega odbora v Beogradu, ki je danes samo eksekutiva širjega izvršnega odbora, v katerega so odšli vsi poverjeniki. Poslovanje centrale se je preuredilo. Pravila Udruženja še niso potrjena.

Naposled govori o domačem poverjeništvu, ki je najbolj agilno v državi. Spori, ki so se pojavljali med posameznimi društvu in poverjeništvom, se polagoma likvidirajo.

Kritični časi zahtevajo slovo v učiteljskih vrstah. Organizacija bo imela ugled in moč samo tedaj, če je kompaktna.

Veliko neprimlik prizadeva učiteljstvu dajatev stanarine in kuriva po občinah. Ta zadeva je vzela učiteljstvu ves ugled med narodom ga osovražila ter v mnogih slučajih prikrajšala na mesečnih prejemkih.

V debato, ki se je otvorila po poročilu, so posegali tov.: Jančič, Jarc, Erzenjak, Majer, Križar, Jurančič, Šestan, Jančič Alojzija, Lovrec, Rusjan, nadzornik Gorup, Majcen in Trobiš. Več ali manj so vsi govorili o rakrni učiteljstva, stanarini in kurivu.

Tov. Jančič želi, da se odbor društva zavzame za vsa sporna vprašanja ter posreduje na ineredajnih mestih. Tov. predsednik zahteva pismene pritožbe, na podlagi katerih bo odbor sklepal.

Pri slučajnostih se oglašajo tovarišica Škodlar ter popravlja zadnje poročilo v toliko, da je želela metodičnih predavanj pri zborovanjih in ne takih o delovni šoli.

Referat tov. Čokla o nastopu službe, se zaradi pozne ure preloži na prihodnje zborovanje, katerega datum naj določi odbor.

V februarju se bo vršila v Ptuj higijenska razstava, katere naj bi se učiteljstvo udeležilo.

D. L. Šestan, t. č. preds. Kaukler, t. č. tajnica.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBJANSKI SREZ** — zahodni del je zborovalo dne 13. decembra 1930. v Ljubljani.

Učiteljstva v tem delu breza je 138, več njenih je 133, navzočih je bilo 112, t. j. 85%.

Tovariš predsednik poda situacijsko poročilo obenem s poročilom o zadnji seji širjega sosveta. Poroča nadalje, da sta bila dva člana odbora premeščena v drugi srez. Z vzklikom sta bila izvoljena na njih mesta tovarišica Lenarčič-Vadnjal ter tovariš I. Mihler.

Tovarišica Ang. Vode je predavala o temi: »Pouk manjnadarjene dece«. Dobro podprta s strokovnimi izkustvi, je predavateljica v temeljito zasnovanem predavanju podala smernice o metodi pouka manjnadarjenih otrok, poudarjajoč individualistični princip tega pouka. Članstvo je njenim izvajanjem sledilo z velikim zanimanjem ter ji ob koncu prisrčno aplavdiralo.

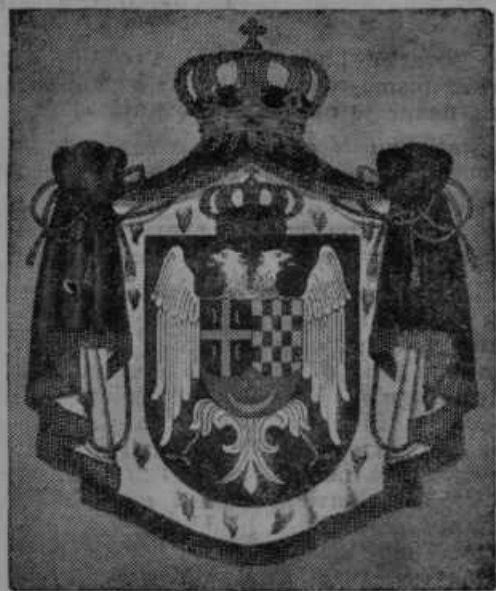
Predsednik opozori članstvo na redno plačevanje članarine. Sklene se tudi črtati iz imenika vse tiste člane, ki za preteklo leto še niso plačali članarine. Članstvo izrazi željo, naj bi se na prihodnjem zborovanju predavalo o kmetijsko nadaljevalnih šolah. Predsednik opozori še, naj člani podpirajo »Prosveto« s članki o prosvetnem delu med narodom, nakar zaključijo zborovanje.

S svojo navzočnostjo je počastil zborovanje tudi sreski načelnik g. dr. Andrejka, ki je v svojem nagovoru prisrčno pozdravil navzoče, želeč jim mnogo uspeha.

Lovše, t. č. preds. Josip Terpin, t. č. tajnik.

Državni grb Jugoslavije.

Tak grb, v velikosti 45 × 54, v lepih pravih barvah, na trdem kartonu je založil Učiteljski dom v Mariboru in stane s poštnino vred 20 Din.

Nobena šola, noben urad, nobeno sokolsko društvo, nobena čitalnica in drug javen lokal naj ne bo brez tega grba, ker je grb okusno izdelan, da je za okras vsaki dvorani, vsaki sobi.

Naroča se pri »Učiteljskem domu« — Studenci pri Mariboru. Ministrstvo prosvete ga je na podlagi priporočila Glavnega prosvetnega sveta in umetniškega oddelka priporočilo z odlokom O. N. br. 43, 8. julija 1926.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SODNI OKRAJ ŽUŽEMBERK** je zborovalo dne 13. decembra 1930. v Žužemberku.

Navzočih je bilo 23 članov, t. j. 76%.

Zborovanje je otvoril predsednik Mervar ter poročal o seji širjega sosveta, ki se je vršila 18. oktobra v Ljubljani. Tam so se pretresale važne stanovske zadeve: 1. pisanje našega glasila »Učit. Tovariša«; 2. sodelovanje učiteljstva pri gospodarski poslovalnici; 3. naš materialni položaj. Zborovalci so zanimivo poročilo z odobravanjem sprejeli.

Nato je predavala tov. Anica Terpinova iz Doberniča o pouku risanja na osnovni šoli. Skrbno in z veliko ljubeznijo sestavljeno predavanje je želo obilo pohvale in priznanja.

Predavanje za prihodnje zborovanje sestavita tov. Irma Brumatova in tov. Milan Otrin o rokotvornem pouku in deških ročnih delih.

Tov. predsednik predlaga, naj zbere vsa šola našega društva snov za domoznanstvo svojega šolskega okoliša. Iz vsega tega zbrane materiala bi se napravilo potem skupno predavanje o domoznanstvu našega sodnega okraja, kar bi bilo zelo koristno za poučevanje tega predmeta.

Ker se nihče več ne oglašil k besedi, zaključijo tov. predsednik lepo uspelo zborovanje.

Fr. Mervar, t. č. preds. Rafela Hrovatova, t. č. tajnica.

+ **LITIJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 9. novembra m. l. v Mestnem domu v Ljubljani.

Statistika: Navzočih 80 članov, t. j. 78%. Na novo sta vstopili tovarišici Danica Mervar in Vozelj Marija.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje s tovariškim pozdravom na vse, posebej se pozdravi novost vstopivši tovarišici, nakar obravnava došle dopise od poverjeništvu. Glede dajatev kuriva se razvije vsled konkretnega slučajja daljša debata, ki jo zaključijo predsednik sklicujoč se na zakon, ki je veljaven za vse občinske odbore brez izjeme in kjer se tega ne zavedajo, jih treba stvarno poučiti, da je zakon zakon!

Nato predava tovarišica Vodetova »O nalogah in delu učiteljice« in tozadevni vzgoji. Poudari, da se delo učiteljice v izvenšolskem delu v marsičem razlikuje od dela tovarišev ter da je potrebno zato, da se združujejo tovarišice v svrhu reševanja izključno ženskih vprašanj. V debati s tovariši je pojasnila predavateljica, da taka združevanja učiteljic niso v nikakem nasprotju s skupno stanovsko organizacijo, katere člani so skoro vse tovarišice, tako da tvorijo precejšnjo večino v isti. Ravno v skupni organizaciji in s skupnim delom si morejo tovarišice izbojevati popolno enakopravnost.

Naslednja točka je bila predavanje univ. prof. dr. Ozvalda »O pomenu družinskega življenja za vzgojo«. G. predavatelj je povečal zborovalce v duševno poglobitev in opozoril na družino in nje vpliva na človeka nekaj in danes, ko je pravo družinsko življenje že tudi pri nas — bela vana. Zaradi aktualnosti teme prosil tov. predsednik g. predavateljca, da objavi svoje predavanje v »Potniku«, kar mu ta tudi obljubi.

Nato poda tov. Rostohar zelo informativno poročilo o seji širjega sosveta.

Tovarišica tajnica poda poročilo s končnega N. Z. S. o reformi pouka ženskih ročnih del na narodnih šolah, nakar se debata o predmetu preloži vsled pozne ure na prihodnje zborovanje ter se zborovanje zaključijo.

M. Pelko, t. č. preds. Verščaj Z., t. č. tajnica.

Ali naročaš šolske potrebščine potom UČITELJSKE GOSPODARSKE POSLOVALNICE?